

BEDELİ İÇ PİYASAYA ÇALIŞANLAR ÖDEYECEK!

Ecz.Mehmet DOMAÇ

Türk Eczacıları Birliği Genel Başkanı

Dış borçlar geri ödemesi, yeni borçlanma yoluyla karşılanmakta, en azından faiz ödemeleri için finansman temini gerekmektedir. Ülke kaynaklarının dışarıya transferi milli gelirin azalmasına sebep olmaktadır.

Uzun zamandır bütçeler sürekli açık verme öngörüsü üzerine kurulmuştur. Kamu maliyesi, gelirlerinden fazla gider yapmaya yönelik plan ve programla yönetilmektedir. Ayrıca bütçe açıkları öngörülenden fazla gerçekleşmektedir. Bütçe açıklarının milli gelire oranı çok ciddi artış eğilimi içindedir. Uzun zaman yüzde 3 civarında olan bir oran 1990'lı yıllarda yüzde 8'lere varan bir ortalama ulaşmış, 1999'da ise yüzde 11.7 gibi çok yüksek oranda gerçekleşmiştir.

Maestriciht Kriterleri'ne göre bütçe açıkları, milli gelirin yüzde 3'ünü aşmamalıdır. 1971 yılından 2000 yılına kadar geçen bir dönemde kayıt dışı bütçe uygulamalarının toplamı 116 milyar dolardır.

Bu tutarlar mali sistemimizde yer alan bütün kontrol ve denetim mekanizmaları dışında, üstelik Meclis'in iradesi ve bilgisi olmadan harcanmıştır. Uzun süredir devam eden kamu açıkları, önemli miktarda kamu borç stokunun oluşmasına neden olmuştur. 1999 sonunda devlet borçlarının GSMH'ye oranı yüzde 83.4'e ulaşmıştır. Kamu kesiminin borç yükü ağırdır ve ağırlık giderek artmaktadır.

Dış borç stoku kontrolsüz ve öngörülemez bir şekilde artmaktadır. Kamu ve özel sektörün toplam dış borcu 103 milyar dolara ulaşmıştır. Ülkemiz, dış borçları bakımından ağır borçlu ülkeler arasında yer almaktadır. Kamu dış borç stoku ciddi ölçüde kaynak transferine neden olmaktadır.

Dış borçlar geri ödemesi, yeni borçlanma yoluyla karşılanmakta, en azından faiz ödemeleri için finansman temini gerekmektedir. Dış borçlar, ülke kaynaklarının dışarıya transferi yoluyla milli gelirin azalmasına ve refah kaybına sebep olmaktadır.

1999 yılı sonu itibariyle iç borç stokunun GSMH'ye oranı yüzde 29'a ulaşmıştır. Kamu açıklarından finansman ihtiyacı iç borç stokunu yükseltmektedir. Uzun süredir iç borçlanmadan oluşan yüksek faiz, borç yükünün giderek artmasında önemli bir paya sahiptir.

57.hükümet böylece koşullarda IMF'ye gitmiştir. IMF'ye giden ülkeler, aslında batık ülkelerdir. IMF, hükümete kur çıpası sistemini önerip enflasyonu baskı altına alması için zoru önermiştir. Kur çıpası uygulamalarında kriz vardır. Çünkü bu duruma düşen ülkeler kanserli hasta gibidirler. Kanserli hastanın ölüm oranı ve riski, ülser tedavisi olan hastalara göre çok daha fazladır. Siyasi sorumluluk alanlar dar elbiseye alınamazlar ve kriz, arkasından doğal olarak gelir. Kriz, cari işlem açığı artınca devalüasyon beklentisi yaratılardan kaynaklandı.

Bankaların yüzde 40'lık kesimi görev zararı olarak ifade edilen nakdi olmayan banka durumuna geldi. Mevduatlar siyasi amaçla harcandı, bankaların nakdi kalmadı, borcunu ödemeyecek duruma geldi. Bankalar, spekülörlere döndü. Faiz yükselince döviz talebi arttı ve kriz burada başladı.

Bugün yaşadığımız kriz kur-para politikası nedeniyle mali sektörün bilanço açığı krizidir. Az üreteceğiz, az yiyeceğiz, küçüleceğiz, krizin bedellerini iç piyasaya yönelik çalışan kişiler ödeyecek. Çoğunlukla da işçiler, memurlar, esnaf, serbest meslek mensupları ödeyecek. 2001 yılı bütçesi yeni ve gerçekçi bir bütçe olmalıdır.

Ücret dengesizliği
İnzada

Kamudaki ücretler

mart-nisan 2001 teb haberler

Zanatçılar için dönüs yok Yüz binlerin çiçekler ve konfetilerle

Ekonomik kriz nedeniyle bayramın istenilen çıkarılan konfetilerle bayramın istenilen işçisi

21